

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
СКОПЈЕ**

Врз основа на член 31 став 2 точка 2 од Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија“, бр. 40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 54/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14 и 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16, 142/16, 67/17, 125/17, 35/18, 99/18, 140/18, 208/18), и член 66 став 1 и 6 од Деловникот на Државната изборна комисија бр.01-1322/1 донесен на 06.07.2017 година, Државната изборна комисија на седницата одржана на **31.01.2019** година донесе:

**УПАТСТВО
ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА ПОДНЕСУВАЊЕ, ПРИЕМ И ПОТВРДУВАЊЕ НА
КАНДИДАТСКИТЕ ЛИСТИ ЗА ПРЕТСЕДАТЕЛСКИТЕ ИЗБОРИ 2019 ГОДИНА**

Глава I

ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Изборот на претседател на Републиката се врши во последните 60 дена од мандатот на претходниот претседател.

2. Кандидат за претседател на Републиката може да биде лице кое ги исполнува условите за избор на претседател на Републиката утврдени со член 80 ст 5 од Уставот на Р.Македонија:

- Претседателот на Републиката се избира на општи и непосредни избори, со тајно гласање, за време од пет години.
- За претседател на Републиката исто лице може да биде избрано најмногу два пати.
- Претседателот на Републиката мора да биде државјанин на Република Македонија.
- За претседател на Републиката може да биде избрано лице кое на денот на изборите наполнило најмалку 40 години живот.
- За претседател на Републиката не може да биде избрано лице кое до денот на изборите не било жител на Република Македонија најмалку 10 (десет) години во последните 15 (петнаесет) години.

3. Предлагањето на кандидати за избор на претседател на Републиката, се врши со поднесување на листа на кандидат за претседател на Републиката, која подносителот на листа или овластен претставник на подносителот на листи ја доставуваат до Државната изборна комисија.

4. Подносителот на листа може да поднесе само една листа на кандидат за претседател на Републиката.

5. Кандидат за претседател на Републиката може да биде предложен само во една листа.

6. Право да поднесат листа на кандидат за претседател на Републиката имаат **најмалку 10.000 избирачи или 30 пратеници**.

- Кога подносител на листа на кандидат за претседател на Републиката е **група избирачи** потребно е да се соберат **најмалку 10.000 потписи** од запишаните избирачи во Избирачкиот список.

- Кога подносител на листа на кандидат за претседател на Републиката се **пратеници** е потребно да се соберат **најмалку 30 потписи** од пратениците.

ПОСТАПКА ЗА ПРЕДЛАГАЊЕ НА КАНДИДАТ ЗА ПРЕТСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ПРЕДЛОЖЕН ОД ГРУПА ИЗБИРАЧИ

1. За поведување Иницијативата за собирање на потписи за предлагање на листа на кандидат за Претседател на Република Македонија потребно е кандидатот лично или од него овластено лице до Државната изборна комисија да достави **Известување** дека за кандидатот ќе се собираат потписи пред овластени лица на Државната изборна комисија (подрачни одделенија и канцеларии на ДИК).

Во прилог на известувањето треба да се достави:

- Копија од лична карта на кандидатот за Претседател на Р. Македонија за кого се собираат потписите
- Изјава на кандидатот за прифаќање на иницијативата за собирање на потписи за негова кандидатура за Претседател на Република Македонија

Известувањето може да се даде лично од кандидатот или од него овластено лице со бараните прилози.

По доставувањето на Известувањето, собирањето на потписи пред Државната изборна комисија започнува петнаесеттиот ден од денот на распишувањето на изборите и трае 15 дена.

ПОСТАПКА ЗА СОБИРАЊЕ НА ПОТПИСИ ЗА ПРЕДЛАГАЊЕ НА КАНДИДАТ ЗА ПРЕТСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКАТА

1. Потписи за предлагање на кандидат за претседател на Република Македонија предложен од **пратеници во Собранието на Република Македонија** се собираат во Собранието на Република Македонија (**Образец бр. 1а**)

Образец 1а - за собирање на потписи за предлагање на кандидат за претседател на Република Македонија предложен од **пратеници во Собранието на Република Македонија** содржи:

- име и презиме, постојано живеалиште и ЕМБГ на предложениот кандидат,
- име и презиме, ЕМБГ и потпис на најмалку 30 пратеници,
- име и презиме и ЕМБГ на првopotпишаниот пратеник што го потпишува предлогот.

2. Потписите на избирачите во постапката на кандидирање за кандидат за претседател на Републиката се собираат пред службените лица на Државната изборна комисија односно пред подрачните одделенија и канцеларии на Државна изборна комисија на посебен потпишан образец. (**Образец бр. 1б**)

Образец 16 - за собирање на потписи за предлагање на кандидат за претседател на Република Македонија предложен од **група избирачи содржи:**

- име и презиме, постојано живеалиште и ЕМБГ на предложениот кандидат,
- име и презиме, ЕМБГ и најмалку 10.000 потписи од запишаните избирачи во Избирачкиот список
- име и презиме и ЕМБГ на кандидатот за претседател или од него овластено лице или лица
- потпис од службеното лице на ДИК

3. Собирањето потписи пред Државната изборна комисија односно пред подрачните одделенија и канцеларии на Државна изборна комисија започнува петнаесеттиот ден од денот на распишувањето на изборите и трае 15 дена.

4. Секој избирач својот потпис може да го даде за повеќе листи на кандидати за претседател на Републиката.

СОДРЖИНА НА ЛИСТАТА ШТО СЕ ПОДНЕСУВА

1. Листата на кандидат за претседател на Републиката, **поднесена по предлог од најмалку 30 пратеници** се поднесува на соодветен образец (**Образец бр 2а**), усвоен од ДИК, **во оригинал,**

Образец 2 а - Листа на кандидат за претседател на Републиката содржи:

- **назив на листата** : Име и презиме на кандидатот за претседател на Републиката и дополнителен назив ако го има
- **име на подносителот на листа:** Име и презиме на првopotпишаниот пратеник и симболот на подносителот на листата (ако го има)
- име и презиме на кандидатот за претседател на Република Македонија со означување на неговото постојано живеалиште и ЕМБГ
- Име и презиме, ЕМБГ и своерачен потпис на првopotпишаниот пратеник или од него овластеното лице
- Место и дата

2. Листата на кандидат за претседател на Републиката, **поднесена од група избирачи** се поднесува на соодветен образец (**Образец бр 2б**), усвоен од ДИК, **во оригинал,**

Образец 2б - Листа на кандидат за претседател на Републиката содржи:

- **назив на листата:** име и презиме на кандидатот и дополнителен назив ако го има
- **име на подносителот на листа:** името и презимето на првopotпишаниот избирач или лице определено од потписниците на предлогот и симболот на подносителот на листата (ако го има)
- име и презиме на кандидатот за претседател на Република Македонија со означување на неговото постојано живеалиште и ЕМБГ
- Име и презиме, ЕМБГ и сообрачен потпис на овластено лице од кандидатот
- Место и дата

ПРИЛОЗИ КОН ПОДНЕСЕНИТЕ ЛИСТИ НА КАНДИДАТИ

1. Кон листата за кандидат, предложена од најмалку 30 пратеници се доставува:

- Листа на кандидат (Образец 2а), во оригинал.
 - Доказ за собраните потписи согласно член 59 ставовите 1 и 3 од ИЗ (образец бр. 1а) во оригинал.
 - Изјава за прифаќање на кандидатура (образец 3а) , во оригинал
 - Копија од важечка лична карта или патна исправа на кандидатот
 - Доказ дека предложениот кандидат за претседател на Републиката е државјанин на Република Македонија, во оригинал.
 - Доказ дека предложениот кандидат за претседател на Републиката, до денот на изборите е жител на Република Македонија најмалку десет години во последните 15 години , во оригинал.
 - Символ (доколку го има), во електронска форма на погоден медиум.
- Доколку кандидатот за претседател користи симбол во сопственост на друг субјект треба да достави согласност за користење на симболот.
- Образец / Доказ за обезбеден ЕДБ, со назнака „за изборна кампања“ и отворена транскациона сметка со назнака „за изборна кампања“, во оригинал или копија заверена на нотар.

Напомена: Потврдата од Централниот регистар за обезбеден ЕДБ (со назнака „за изборна кампања“ и отворена транскациона сметка) се доставува во прилог на поднесената листа на кандидати, се поднесува во оригинал или во копија заверена на нотар.

2. Кон листата за кандидат, предложена од група избирачи се доставува:

- Листа на кандидат (Образец 2б), во оригинал.
 - Доказ за собраните потписи согласно член 59 ставовите 1 и 2 од ИЗ (образец бр. 1б) во оригинал.
 - Изјава за прифаќање на кандидатура (образец 3а) , во оригинал,
 - Копија од важечка лична карта или патна исправа на кандидатот
 - Доказ дека предложениот кандидат за претседател на Републиката е државјанин на Република Македонија, во оригинал.
 - Доказ дека предложениот кандидат за претседател на Републиката, до денот на изборите е жител на Република Македонија најмалку десет години во последните 15 години , во оригинал.
 - Символ (доколку го има), во електронска форма на погоден медиум.
- Доколку кандидатот за претседател користи симбол во сопственост на друг субјект треба да достави согласност за користење на симболот.
- Образец / Доказ за обезбеден ЕДБ, со назнака „за изборна кампања“ и отворена транскациона сметка со назнака „за изборна кампања“, во оригинал или копија заверена на нотар.

Напомена: Потврдата од Централниот регистар за обезбеден ЕДБ (со назнака „за изборна кампања“ и отворена транскациона сметка) се доставува во прилог на поднесената листа на кандидати, се поднесува во оригинал или во копија заверена на нотар.

Глава II

РОК ЗА ДОСТАВУВАЊЕ НА ЛИСТА ЗА КАНДИДАТ ЗА ПРЕТСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Листата на кандидат за Претседател на Републиката овластениот претставник на предлагачот ја доставува до Државната изборна комисија најдоцна 30 дена пред денот на одржувањето на изборите.

Глава III

ПРОВЕРКА НА ЛИСТИ НА КАНДИДАТИ

1. ДИК по приемот на листите на кандидати, утврдува:
 - дали истата е поднесена во утврдениот рок,
 - дали е составена во согласност со одредбите на Изборниот законик и
 - дали се доставени бараните прилози кон поднесената листа на кандидати.
2. Дејствијата во постапката за проверка на поднесените листи, ДИК ги врши по следниот редослед:
 - 2.1. утврдува дали листата е поднесена навремено, во рокот определен со роковникот на ДИК.
 - 2.2. утврдува дали листата е поднесена на образец пропишан од ДИК
 - 2.3. утврдува дали листата е потпишана лично од овластениот претставник на подносителот.
 - 2.4. утврдува дали истиот подносител претходно нема поднесено друга листа на кандидати.
 - 2.5. утврдува за секој од кандидатите, дали не е претходно кандидиран од друг подносител на листа.
 - 2.6. утврдува дали со поднесената листа, подносителот ги доставил сите потребни прилози и дали прилозите се во предвидената форма и содржина:
 - Неотповикливата изјава за прифаќање на кандидатурата, лично потпишана од кандидатот, **во оригинал,**

Напомена: 1. Да се проверат сите податоци внесени во изјавата, како и потписот на кандидатот дали соодветствуваат со податоците во личната карта односно патната исправа.
2. Задолжително да внимава дали податоците од важечкиот личен документ на кандидатот целосно се совпаѓаат со впишаните податоци во поднесената кандидатска листа и изјавата за прифаќање на кандидатура.

- За кандидат за претседател на Републиката предложен од групи избирачи

- дали собраните потписи се на соодветен образец,
- дали образецот е заверен од овластеното лице од ДИК,
- Дали во образецот е наведено име и презиме, постојано живеалиште и ЕМБГ на предложениот кандидат,
- Дали образецот содржи име и презиме, ЕМБГ и најмалку 10.000 потписи од запишаните избирачи во Избирачкиот список
- име и презиме и ЕМБГ на кандидатот или од него овластено лице или лица

- За кандидат за претседател на Републиката предложен од пратеници во Собранието на Република Македонија содржи:

- име и презиме, постојано живеалиште и ЕМБГ на предложениот кандидат,
- име и презиме, ЕМБГ и потпис на најмалку 30 пратеници
- Име и презиме и ЕМБГ на првопотпишаниот пратеник што го потпишува предлогот

2.7. ДИК задолжително стапува во контакт со овластениот претставник на подносителот на листата и бара да му биде доставена електронска верзија од симболот на погоден медиум и согласност доколку кандидатот користи симбол на друг субјект. Електронската верзија од симболот (ако го има) овластениот подносител на листата на кандидат го доставува и до ДИК.

ГЛАВА IV.

ПОТВРДУВАЊЕ НА ЛИСТИТЕ НА КАНДИДАТИ

1. Ако ДИК утврди дека листата е поднесена во определениот рок, определен со роковникот на ДИК и е составена во согласност со одредбите од Изборниот законик, поднесената листа ќе ја потврди со решение веднаш а најдоцна во рок од 24 часа од приемот. (Образец бр. 6а)

2. Ако ДИК утврди дека листата е поднесена ненавремено, односно по истекот на рокот определен со роковникот на ДИК, поднесената листа ќе ја отфрли со решение во рок од 24 часа од приемот на листата. (Образец бр.7а)

3. Ако ДИК утврди дека листата е поднесена во определениот рок определен со роковникот на ДИК но во листата има одделни неправилности, ќе го повика овластениот претставник на подносителот на листата, да ги отстрани неправилностите во рок од 48 часа од приемот на листите. (Образец бр.5а)

4. Ако ДИК утврди дека констатираните неправилности или пропусти подносителот на листата ги отстранил во рокот од 48 часа, поднесената листа ќе ја потврди со решение веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа од приемот. (Образец бр. 6а)

5. Ако ДИК утврди дека констатираните неправилности или пропусти, подносителот на листата не ги отстранил во рокот од 48 часа од приемот на листите, поднесената листа ќе ја отфрли со решение најдоцна во рок од 24 часа од приемот на листите. (Образец бр.7а)

6. Против решението на ДИК може да се поднесе тужба преку ДИК до Управниот суд, во рок од 24 часа од приемот на решението.

Управниот суд е должен да донесе одлука во рок од 24 часа од приемот на тужбата.

Доставување тужба по пошта не е дозволено.

7. ДИК по потврдување на листите на кандидати, ја утврдува единствената листа на кандидат за избор на претседател на републиката и ја објавува најдоцна 25 дена пред денот на одржувањето на изборите во Службен весник на Р.Македонија

ЕДБ И ТРАНСАКЦИСКА СМЕТКА СО НАЗНАКА „ЗА ИЗБОРНА КАМПАЊА“

1. Кандидатите за претседател на Републиката предложени од најмалку 30 пратеници или носителот на независната листа од група избирачи, задолжително обезбедуваат ЕДБ (единствен даночен број) со назнака „за изборна кампања“ и кај носител на платен промет во Република Македонија (банка) отвораат трансакциона сметка со назнака „за изборна кампања“. Оваа активност тие ја преземаат најдоцна 48 часа по потврдување на листата за кандидати, а најрано 48 часа по распишување на изборите.

2. Во тој рок од 48 часа по потврдување на листата, доказот за обезбеден ЕДБ и отворената трансакциона сметка се доставува во оригинал до ДИК.

3. Ако Кандидатот за претседател на Републиката предложен од најмалку 30 пратеници или носителот на независната листа од група избирачи, не обезбедат ЕДБ и не отворат трансакциона сметка, односно ако во рок од 48 часа по потврдување на листата не го достават до ДИК доказот за обезбеден ЕДБ и отворената трансакциона сметка, потврдената листа на кандидати, СЕ ПОНИШТУВА со решение на ДИК.

ГЛАВА V.

Завршни одредби

Ова упатство влегува во сила на денот на донесувањето и се објавува на веб страната на Државната изборна комисија.

Број 08-267/1
07.02.2019 година
Скопје

ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
ПРЕТСЕДАТЕЛ
Оливер Деркоски

